

ПОЛОЖЕННЯ
про державного інспектора з авіаційного нагляду
у Державній авіаційній службі України

{ У назві та тексті Положення слова "Державна авіаційна адміністрація" та "Державна авіаційна адміністрація" у всіх відмінках замінені словами "Державна авіаційна служба України" та "Державна авіаційна служба України" у відповідних відмінках згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 343 ([з1108-11](#)) від 05.09.2011 }

I. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено з метою забезпечення здійснення державного нагляду та контролю за діяльністю суб'єктів та станом об'єктів авіаційної діяльності.

1.2. Фахівці Державної авіаційної служби України на посаді державного інспектора з авіаційного нагляду (далі - державний інспектор) здійснюють інспектування об'єктів і суб'єктів авіаційної діяльності та контроль за виконанням ними авіаційних правил України.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:
державний інспектор - працівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації, якому надані повноваження з перевірки діяльності суб'єкта та стану об'єкта авіаційної діяльності і який має посвідчення встановленого зразка;
льотна придатність - характеристика зразка авіаційної техніки, що забезпечується реалізацією норм льотної придатності в його конструкції та характеристиках;
спеціальне завдання на проведення перевірки - наказ Державної авіаційної служби України на проведення перевірки.

Інші терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України ([3393-17](#)).

{ Пункт 1.3 розділу I в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

II. Класифікація посад державних інспекторів

2.1. За напрямом діяльності встановлюються такі посади державних інспекторів:
державний інспектор з авіаційного нагляду за безпекою авіації (далі - державний інспектор з безпеки авіації);
державний інспектор з авіаційного нагляду за льотною придатністю повітряних суден (далі - державний інспектор з льотної придатності);
державний інспектор з авіаційного нагляду за льотною експлуатацією (далі - державний інспектор з льотної експлуатації).

2.2. Посади державних інспекторів з безпеки авіації можуть бути за такими напрямками:
авіаційна безпека;
авіаційна медицина;
аеронавігація;
аеропорти, аеродроми та злітно-посадкові майданчики;
наземне обслуговування та повітряні перевезення;
перевезення небезпечних вантажів;

пошукове та аварійно-рятувальне забезпечення.

2.3. Посади державних інспекторів з льотної придатності можуть бути за такими напрямками:
з льотної придатності типу авіаційної техніки;
схвалення організацій з технічного обслуговування;
схвалення виробництва авіаційної техніки;
схвалення розробників авіаційної техніки;
схвалення організацій з управління підтримання льотної придатності;
видача та перегляд сертифікатів льотної придатності, моніторинг підтримання льотної придатності та програми технічного обслуговування;
видача свідоцтв персоналу та схвалення організацій з підготовки до технічного обслуговування.
Державний інспектор з льотної придатності проводить інспектування у сфері льотної придатності, а за умови проходження відповідної підготовки - за напрямками державного інспектора з безпеки авіації, крім авіаційної безпеки.

2.4. Посади державних інспекторів з льотної експлуатації можуть бути за такими напрямками:
повітряні перевезення;
авіаційні роботи;
авіація загального призначення.
Державний інспектор з льотної експлуатації проводить інспектування у сфері льотної експлуатації, а за умови проходження відповідної підготовки - за напрямками державного інспектора з безпеки авіації, крім авіаційної безпеки.

{ Розділ II в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

III. Вимоги до державного інспектора

3.1. Державний інспектор повинен мати:
базову або повну вищу освіту відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, спеціаліста або магістра;
стаж роботи в авіаційній галузі у сферах, зазначених у пунктах 2.2-2.4 цього Положення, для бакалавра - не менше п'яти років, для спеціаліста - не менше трьох років; { Абзац третій пункту 3.1 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }
посвідчення державного інспектора з авіаційного нагляду встановленого зразка; { Абзац четвертий пункту 3.1 розділу III в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }
спеціальну підготовку.
Крім того, державний інспектор повинен:
володіти державною мовою, а також однією з робочих мов ІКАО;
знати нормативні акти у сфері цивільної авіації України (далі - ЦА), ІКАО, EASA, Євроконтролю за напрямом діяльності.

3.2. Державний інспектор з льотної експлуатації додатково до вимог пункту 3.1 може мати:
свідоцтво пілота (штурмана, бортінженера, льотного диспетчера, бортпровідника) цивільної авіації;
інструкторський рейтинг хоча б на одному типі ПС;
екзаменаторський рейтинг. { Пункт 3.2 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

3.3. Державний інспектор не має права розголошувати результати проведених інспекцій та інші дані, які стали йому відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

3.4. Вимоги до кандидатів на посади інспекторів авіаційної безпеки викладено у Програмі контролю якості безпеки авіаційних суб'єктів, затвердженій наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.04.2007 N 329 ([z0493-07](#)), зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 10.05.2007 за N 493/13760.

3.5. Державному інспектору не дозволяється висловлювати особисту думку стосовно об'єкта інспекції в офіційних публічних виступах або публікаціях.

3.6. Державний інспектор з льотної експлуатації, що має свідоцтво відповідно до пункту 3.2 цього розділу, повинен здійснювати підтримання власного професійного рівня льотної кваліфікації шляхом виконання польотів у виробничих умовах та проходження тренажерної підготовки за встановленими програмами.

{ Розділ III доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

IV. Підготовка та перепідготовка державних інспекторів

4.1. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних інспекторів за напрямками діяльності повинні здійснюватися сертифікованими в Україні навчальними закладами ЦА, міжнародними організаціями. Навчальні програми підготовки затверджуються Державіаслужбою України.

4.2. Державні інспектори з льотної експлуатації, що виконують польоти як члени екіпажу, проходять усі необхідні види тренування та підготовки на конкретних типах ПС відповідно до схвалених Державіаслужбою України програм у повному обсязі.

{ Розділ IV в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

V. Службові обов'язки державних інспекторів

5.1. Державний інспектор діє відповідно до посадової інструкції та повинен виконувати свої обов'язки об'єктивно і неупереджено, керуючись нормативними актами.

5.2. Державний інспектор підпорядковується керівнику свого структурного підрозділу згідно зі штатним розписом Державіаслужби України.

5.3. Для виконання оперативних завдань, проведення інспекцій, сертифікаційних перевірок державний інспектор в оперативному порядку за дорученням голови Державіаслужби України або його заступників підпорядковується керівнику тимчасової робочої групи або комісії.

5.4. Державний інспектор документує всі результати своїх дій у встановленій формі та надає звіти в установленний строк керівнику свого структурного підрозділу або керівнику тимчасової робочої групи/комісії.

{ Пункт 5.4 розділу V в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

5.5. Державний інспектор під час виконання своїх повноважень зобов'язаний мати при собі посвідчення інспектора.

5.6. Якщо державному інспектору стає відомо, що діяльність або бездіяльність будь-якої особи загрожує або може загрожувати безпеці авіації, він зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів у межах своїх повноважень для усунення загрози безпеці авіації.

VI. Права державного інспектора

6.1. Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки має право безперешкодно перевіряти роботу суб'єктів та об'єктів авіаційної діяльності, у тому числі іноземних, на території України, виконання польотів з метою нагляду за забезпеченням безпеки авіації та додержанням авіаційних правил. { Абзац перший пункту 6.1 розділу VI в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки має право безперешкодно проходити та перебувати в зоні обмеженого доступу або контрольованій зоні будь-якого суб'єкта авіаційної діяльності. Під час перебування на території аеропорту або аеродрому державний інспектор виконує процедури авіаційної безпеки, встановлені для персоналу, що працює в аеропорту та на аеродромі. { Абзац другий пункту 6.1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#)) від 18.12.2013 }

6.2. Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки має право доступу на територію суб'єктів авіаційної діяльності для здійснення контролю за виконанням ними відповідних норм і правил забезпечення безпеки авіації.

{ Пункт 6.2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

6.3. Державний інспектор має право виконувати політ як спостерігач у кабіні цивільного повітряного судна української реєстрації, що належить українському експлуатанту або власнику, якщо це передбачено завданням на інспектування та погоджено з експлуатантом або власником ПС.

6.4. Державний інспектор має право вимагати від суб'єктів авіаційної діяльності повної та об'єктивної інформації про умови льотної та технічної експлуатації ПС, а також про інші аспекти діяльності, пов'язані з безпекою авіації.

6.5. Під час проведення інспекцій державний інспектор має право використовувати для документування фактів фото- та відеоапаратуру, а також копіювати будь-які паперові чи електронні документи, пов'язані з льотною та технічною експлуатацією ПС або з персоналом, що виконує та обслуговує польоти, і підготовкою такого персоналу, з дотриманням вимог законодавства України щодо забезпечення охорони державної таємниці.

6.6. Державний інспектор має право видавати обов'язкові для посадових осіб та суб'єктів авіаційної діяльності відповідні акти та приписи за результатами перевірок стану організації роботи з питань безпеки авіації та контролювати їх виконання в установлені строки.

6.7. Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки має право складати протоколи та розглядати справи щодо суб'єктів авіаційної діяльності у разі здійснення ними правопорушення у галузі цивільної авіації та фізичних осіб у разі здійснення ними адміністративного правопорушення, пов'язаного з порушенням правил безпеки польотів, правил поведінки на повітряному судні, правил міжнародних польотів, правил пожежної безпеки на повітряному транспорті, і накладати на них адміністративне стягнення відповідно до Повітряного кодексу України ([3393-17](#)) та Кодексу України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#)).

{ Пункт 6.7 розділу VI в редакції Наказу Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

6.8. Державний інспектор має право здійснювати контроль за діями авіаційного персоналу під час виконання цим персоналом службових обов'язків.

6.9. У разі якщо вимоги безпеки авіації потребують ужиття негайних заходів, державний інспектор має право призупиняти виконання польотів. При цьому державний інспектор зобов'язаний в оперативному порядку письмово повідомити про своє рішення керівника суб'єкта авіаційної діяльності або уповноваженого представника та керівника свого структурного підрозділу з викладенням підстав для призупинення. { Абзац перший пункту 6.9 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

За фактом призупинення державним інспектором складається акт, надається інспекторський припис з обґрунтуванням причини призупинення. Скасування обмеження на виконання польотів надається державним інспектором після усунення недоліків, вказаних у приписі.

6.10. Державний інспектор має право з метою всебічного виконання своїх обов'язків та захисту інтересів безпеки авіації звертатися за допомогою до екіпажів, диспетчерів управління повітряним рухом та іншого авіаційного персоналу, якщо це не заважає виконанню їх службових обов'язків.

6.11. Державний інспектор має право перевіряти документацію, що стосується авіаційного персоналу, авіаційної техніки, у тому числі іноземних експлуатантів на території України, а також експлуатантів, що мають український сертифікат у будь-якій країні світу, згідно із законодавством України.

6.12. Державний інспектор має право відмовитися від виконання завдання, якщо в процесі виконання такого завдання може мати місце конфлікт інтересів.

Відмова від виконання завдання надається в письмовому вигляді з обґрунтуванням керівнику свого структурного підрозділу. { Абзац другий пункту 6.12 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([z0014-14](#)) від 18.12.2013 }

6.13. Державний інспектор має право під час здійснення перевірок користуватися всіма засобами зв'язку та службовим транспортом на території базування суб'єктів авіаційної діяльності для оперативного виконання функціональних обов'язків.

6.14. Державний інспектор, що проходить стажування за напрямом діяльності, має право у межах своїх повноважень:

- брати участь у проведенні інспекцій;
- мати доступ до всіх матеріалів інспектування;
- надавати пропозиції щодо спостережень та висновків.

6.15. Державний інспектор, що проходить стажування за напрямом діяльності, не має права підписувати документи, що стосуються проведення інспекції або її результатів.

VII. Припинення повноважень державного інспектора

7.1. Повноваження державного інспектора можуть бути достроково припинені на підставі: неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я; набрання законної сили обвинувальним вироком суду; визнання його безвісно відсутнім; подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням; рішення голови Державіаслужби України за результатами проведення службового розслідування щодо державного інспектора; невідповідності вимогам, установленим розділом III цього Положення.

7.2. Питання про припинення повноважень державного інспектора розглядається Державіаслужбою України у кожному конкретному випадку з оформленням відповідного рішення та з подальшим інформуванням зазначеної особи у письмовій формі про припинення повноважень.

7.3. Державний інспектор має право оскаржити рішення Державіаслужби України у встановленому законодавством порядку.

VIII. Посвідчення державного інспектора з авіаційного нагляду

8.1. Кожному державному інспектору, якому надаються певні повноваження, відповідним підрозділом Державіаслужби України видається посвідчення державного інспектора з авіаційного нагляду (далі - Посвідчення) встановленого зразка згідно з додатком ([za307-10](#)).

8.2. У випадку звільнення державного інспектора з посади з будь-яких причин Посвідчення повертається до Державіаслужби України та знищується.

8.3. У випадку втрати Посвідчення державний інспектор зобов'язаний негайно повідомити про це свого безпосереднього керівника.

За фактом втрати Посвідчення проводиться розслідування обставин його втрати, а повноваження державного інспектора призупиняються на час розслідування.

Після завершення розслідування та прийняття рішення про продовження повноважень державного інспектора йому видається нове Посвідчення з іншим номером.

8.4. У випадку повторної втрати Посвідчення, якщо така втрата була пов'язана з недбалістю власника, повноваження державного інспектора припиняються, він позбавляється звання державного інспектора.

Перший заступник голови
Державної авіаційної
адміністрації

О.В.Овчинников

Додаток
до Положення про державного
інспектора з авіаційного
нагляду у Державній
авіаційній службі України

ВИМОГИ
до посвідчення державного інспектора
з авіаційного нагляду
у Державній авіаційній службі України

Посвідчення державного інспектора з авіаційного нагляду виготовляється на папері білого кольору розміром 100x70 міліметрів та має відповідний захист від підробки, у тому числі й голографічний захисний елемент.

У верхній частині на лицьовому боці посвідчення українською та англійською мовами зроблено написи: "УКРАЇНА", "Державна авіаційна служба України", між якими міститься зображення малого Державного Герба України.

Нижче зроблено напис "ПОСВІДЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ІНСПЕКТОРА З АВІАЦІЙНОГО НАГЛЯДУ" та зазначається напрям діяльності державного інспектора - за безпекою авіації, або за льотною придатністю, або за льотною експлуатацією.

Нижче ліворуч - місце для фотокартки (30x40 міліметрів) власника посвідчення.

Праворуч українською та англійською мовами - відомості про державного інспектора: прізвище та ім'я, стать, громадянство, дата народження, номер посвідчення та дата закінчення строку його дії, особистий підпис.

Номер посвідчення - це особистий номер державного інспектора, що складається із п'ятизначного числа, у якому перша цифра ідентифікує напрям діяльності інспектора, а інші чотири - порядковий номер:

- 10000 - державний інспектор з льотної експлуатації;
- 20000 - державний інспектор з льотної придатності;
- 30000 - державний інспектор з безпеки авіації.

Посвідчення видається державному інспектору на строк до 1 року.

На зворотному боці посвідчення українською та англійською мовами зроблено напис: "Відповідно до статті 16 Закону України "Про транспорт".

Перевезення пасажирів, вантажів, багажу, пошти повітряним, а в окремих випадках й іншими видами транспорту, підлягають обов'язковому контролю на відповідність їх вимогам безпеки у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту відповідно до чинного законодавства України.

Власник цього посвідчення при виконанні службових обов'язків має право:
проходити та перебувати на повітряному судні цивільної авіації всіх форм власності, в навчальних закладах та зонах авіапідприємств, що контролюються та охороняються;
безперешкодно перевіряти роботу експлуатантів цивільної авіації України всіх форм власності в усіх країнах світу, а іноземних - на території України.
Іменем України голова Державної авіаційної служби України просить усіх, кого це може стосуватися, надавати всю необхідну допомогу власнику цього посвідчення, який виконує важливі державні функції".

Нижче під текстом зазначається посада та ставиться підпис особи, що видала посвідчення, праворуч розміщується голографічний захисний елемент.

*{ Додаток із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства інфраструктури N 1021 ([з0014-14](#))
від 18.12.2013 }*

ЗРАЗОК
посвідчення державного інспектора
з авіаційного нагляду
у Державній авіаційній службі України
([за307-10](#))

*{ Зміни до зразка посвідчення див. у Наказі Міністерства інфраструктури N 343 ([з1108-11](#)) від
05.09.2011 }*